

Miljøgodkendelse
Ringstedvej 260
4350 Ugerløse

Efter § 12 i husdyrgod-
kendelsesloven

Indholdsfortegnelse

1	Miljøgodkendelsen	3
1.1	Afgørelse	3
1.2	Resumé	3
1.3	Offentlighed	3
1.4	Klagevejledning	4
1.5	Gyldighed	4
1.6	Revurdering	5
1.7	Ophør	5
1.8	Godkendelsens indhold og vurderinger	5
2	Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	6
2.2	Nye og eksisterende anlæg på ejendommen	6
2.3	Anlæggets beliggenhed ift. fredninger, bygge- og beskyttelseslinjer mv.	7
2.4	Placering i landskabet	7
3	Husdyrholdet og produktionsforhold	8
3.1	Husdyrholdet og staldanlæg	8
3.2	Fodring	9
4	Gødningstyper og -håndtering	11
4.1	Husdyrgødning	11
5	Gener fra husdyrbrugets anlæg	13
5.1	Lugt	13
5.2	Fluer og skadedyr	14
5.3	Støj, støv og lysgener fra anlægget og maskiner	15
5.4	Transport	15
6	Bedriftens påvirkninger af natur og miljø	17
6.1	Ammoniakfordampning og naturområder	17
6.2	Udbringningsarealer	18
7	Egenkontrol, management og alternative løsninger	19
7.1	Management og egenkontrol	19
7.2	Alternative løsninger	20
8	Bilag	21
Bilag 1.	Miljøgodkendelsens vilkår – samlet oversigt	21
Bilag 2.	Miljøteknisk redegørelse (fra ansøger)	24
Bilag 3.	Anlægstegning med nr. på bygningsafsnit og lagre	28
Bilag 4.	Detaljeret vurdering af påvirkninger af naturområder	29

1 Miljøgodkendelsen

1.1 Afgørelse

Holbæk Kommune meddeler miljøgodkendelse til husdyrproduktionen på Bredebjerggård, Ringstedvej 260, 4350 Ugerløse. Miljøgodkendelsen giver tilladelse til, at dyreholdet på Bredebjerggård kan udvides til en årlig produktion af 1235 årssøer og 225 polte.

Miljøgodkendelsen gives med hjemmel i § 12 i husdyrgodkendelsesloven¹ med de vilkår som fremgår af godkendelsen samt reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen².

Miljøgodkendelsen gives under forudsætning af, at produktionen indrettes og drives i overensstemmelse med oplysningerne i ansøgningen og miljøgodkendelsens redegørelser, og at produktionen opfylder miljøgodkendelsens vilkår, som fremgår enkeltvis i miljøgodkendelsens tekst og med samlet oversigt i bilag 1.

Endvidere er det en forudsætning, at de til enhver tid gældende regler på området overholdes. Miljøgodkendelse fritager ikke fra krav om eventuel tilladelse, godkendelse, dispensation eller lignende efter anden lovgivning og for andre bestemmelser.

1.2 Resumé

Bredbjerggård Svineproduktion ApS, Ringstedvej 260, 4350 Ugerløse har ansøgt om en miljøgodkendelse af ejendommen og heri en udvidelse fra 252,31 DE i søer til 286,01 DE søer og polte. Der opføres ingen nye staldafsnit eller opbevaringsanlæg i forbindelse med udvidelsen. Den ansøgte ejendom har CVR nr. 26831652.

Udover denne miljøgodkendelse til bedriftens produktionsanlæg og besætning skal der i tilknytning hertil gives en § 16 godkendelse af arealerne tilhørende Bredebjerggård I/S med CVR nr. 30215605.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Holbæk Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem første gang den 18. december 2015.

1.3 Offentlighed

Ansøgningen blev offentliggjort den 7. oktober 2016. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 2 uger.

Der indkom ingen bemærkninger til ansøgningen

Orientering om udkast til miljøgodkendelse blev den 2. november 2016 udsendt til høring hos naboer og andre beboere indenfor en beregnet konsekvenszone, skønnede parter i sagen og ansøger selv. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 6 uger.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

² Bekendtgørelse nr. 44 af 11. januar 2016 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

Der indkom følgende bemærkninger til udkastet:

- Der er landbrugspligt på ejendommen Galøvej 3
- Opfattelse af at udvidelsen vil medføre større miljøbelastning
- Opfattelse af at udvidelsen vil medføre væsentlig værdiforringelse af naboejendom
- Betænkelighed ved smittefare fra MRSA

Bemærkninger gav anledning til følgende justeringer af miljøgodkendelsen: I lugtafsnittet er angivelse af nærmeste enkeltbolig uden landbrugspligt ændret.

Øvrige bemærkninger gav ikke anledning til ændringer, da projektet opfylder husdyrgodkendelseslovens krav til miljøbelastning, og da spørgsmål om værdiforringelse af omkringliggende ejendomme og sundhedsmæssige forhold ikke indgår i vurderingerne i forbindelse med en miljøgodkendelse efter husdyrgodkendelsesloven.

1.4 Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet af dig, samt klageberettigede myndigheder, organisationer og naboer.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, skal klagen være indgivet til Natur- og Miljøklagenævnet senest 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort, regnes klagefristen dog altid fra datoen for offentliggørelsen.

Det vil sige at klagefristen i dette tilfælde er den **20. januar 2017**, senest klokken 23:59.

Du skal klage via Klageportalen ved at logge på med din NEM-ID på www.borger.dk eller www.virk.dk. Der er direkte links til disse steder via forsiden af Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk, hvor du også finder information om, hvordan man klager via Klageportalen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Holbæk Kommune. Kommunen sender derefter din anmodning til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

En klage har normalt ikke opsættende virkning. Det vil sige at afgørelsen kan udnyttes, mens klagen behandles – medmindre Natur- og Miljøklagenævnet meddeler andet.

Nærværende afgørelse kan indbringes for domstolene. Søgsmål til prøvelse af afgørelsens lovlighed skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

1.5 Gyldighed

Miljøgodkendelsen skal være udnyttet senest 2 år efter afgørelsesdatoen – det vil sige senest den 23. december 2018. Hvis miljøgodkendelsen ikke udnyttes helt eller delvist i tre på hinanden følgende år, bortfalder den del, som ikke har været udnyttet i de pågældende tre år.

Vilkår:

1.5.1 Husdyrholdet må først udvides, når tilstrækkelig med arealer til udbringning af al husdyrgødning fra husdyrholdet er vurderet. Det er i den forbindelse tilstrækkeligt, at ansøger senest 4 måneder før, udbringningsarealerne skal anvendes til udbringning af husdyrgødning fra det udvidede dyrehold, har meddelt kommunen hvilke yderligere arealer, der skal vurderes.

1.6 Revurdering

Virksomhedens miljøgodkendelse og eventuelle tillæg skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering af denne miljøgodkendelse skal dog foretages, når der er gået 8 år. Det vil sige at revurdering skal påbegyndes i 2024.

1.7 Ophør

Hvis husdyrproduktionen ophører, skal ejeren kontakte kommunen, så der kan aftales en forsvarlig nedlukningsplan.

Vilkår:

1.7.1 Ved ophør af husdyrproduktion skal gyllesystemet tømmes for gylle og staldene rengøres, og alle foder- og hjælpemiddelrester skal fjernes.

1.8 Godkendelsens indhold og vurderinger

I de følgende kapitler gives en detaljeret beskrivelse af den ansøgte produktion og kommunens vurderinger af de mulige effekter på det omgivende miljø og naturen.

Hvis kommunen har fastsat vilkår, vil de være beskrevet detaljeret i begyndelsen af det kapitel eller afsnit, de vedrører. Det vil ofte være sådan, at ansøger skal kunne dokumentere overfor kommunen, at et vilkår er opfyldt.

Gennem husdyrgodkendelsesloven pålægges den enkelte landmand at redegøre for brugen af BAT - bedst tilgængelig teknologi (Best Available Technology). BAT er berørt i flere af de følgende afsnit, og der er evt. formuleret vilkår i relation til EU-direktivets krav herom. Der skal redegøres for BAT på følgende 6 områder: staldindretning, foder, opbevaring/behandling af husdyrgødning, udbringning af husdyrgødning, forbrug af vand og energi, management.

Holbæk Kommune vurderer, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen blandt andet ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Holbæk kommune vurderer, at indretning og drift af husdyrbruget kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet, som dette er defineret i husdyrgodkendelsesloven.

Holbæk Kommune, Vækst og Bæredygtighed, den 23. december 2016

Birgitte Wendelboe
Afdelingsleder

2 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

Vilkår

- 2.1.1 Hytterne skal fjernes fra arealet senest 3 måneder efter at de ikke længere er i brug.
- 2.1.2 Hytterne skal opføres i materialer, som ikke reflekterer.
- 2.1.3 Hytter og folde til frilandsgrisene må kun opsættes på arealer som fremgår af anlægstegning i bilag 3 – dog ikke tættere end 20 meter til natur beskyttet af § 3 i naturbeskyttelsesloven.

2.2 Nye og eksisterende anlæg på ejendommen

Anlægstegning fremgår af bilag 3.

Der er søgt om opførelse af hytter til et mindre hold af slagtesvin på friland. Hytter og folde hertil ønskes placeret som markeret på bilag 3 – blandt andet syd for eksisterende anlæg. Syd for anlægget findes natur beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven, se nedenstående luftfoto. For at undgå tilstandsændring af § 3 beskyttet natur må hytter og folde til frilandsgrisene ikke placeres tættere end 20 meter på områder beskyttet efter naturbeskyttelsesloven.

Mose og sø beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven (henholdsvis brun og blå)

Det er kommunens vurdering, at der ikke er væsentlige hensyn til landskab, natur, miljø samt naboer, der taler imod den foreslåede placering af hytter (se afsnit 2.4. "Placering i landskabet").

2.3 Anlæggets beliggenhed ift. fredninger, bygge- og beskyttelseslinjer mv.

Kommunen har konstateret, at alle afstandskrav til vandforsyning, vej og naboskel mv. i henhold til § 8 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, er overholdt.

Inden for skovbyggelinjen må der ikke opføres bebyggelse opsættes skure og lignende, jf. naturbeskyttelseslovens § 17. Undtaget fra bestemmelserne er driftsbygninger til brug for landbruget. Da grisehytterne anses for at være nødvendige driftsbygninger, kræver det ikke en dispensation fra skovbyggelinjen at opsætte hytterne. Hytterne til frilandsgrisene vil derfor kunne placeres inden for skovbyggelinje.

Kommunen har desuden konstateret, at det projekterede anlæg ikke er i konflikt med eksisterende fredninger, strand- klit-, sø-, å- og fortidsmindebeskyttelseslinjer og udenfor vej- og kirkebyggelinjer.

2.4 Placering i landskabet

Ejendommen er beliggende inden for et område, der i Kommuneplanen 2013-25 er udpeget som værdifulde landskaber, værdifuldt naturområde og værdifuldt kulturmiljø. Ejendommen er ikke beliggende i lokalplanlagt område og det ansøgte strider ikke mod kommuneplanens bestemmelser for området.

Anlægget ligger uden for registrerede og udpegede lavbundsarealer og potentielle vådområder.

Kommunen vurderer derfor samlet, at udvidelsen ikke vil forringe de landskabelige-, kulturhistoriske-, naturmæssige-, geologiske- eller rekreative værdier i området.

3 Husdyrholdet og produktionsforhold

3.1 Husdyrholdet og staldanlæg

Vilkår:

- 3.1.1 Der må maksimalt produceres 20 slagtesvin årligt på friland. Der skal føres logbog med angivelse af antal udegående dyr, placering af dyrene samt periode hvor dyrene er udegående.
- 3.1.2 Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor:

Dyrehold og staldtype	Staldnavn	Vægtgrænser	Antal Årsdyr	DE	Antal stipladser
Årso, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv	Farestald		1235	83,97	296
Årso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv	Løbe/drægtighedsstald		1235	195,93	865
Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25 – 49 % fast gulv	Polte	31-110	225	6,11	75
Dyreenheder i alt				286,01	

Almindelige sæsonudsving i husdyrproduktionen samt tilpasninger pga. sanering og lignende accepteres. Tilpasninger, f.eks. som følge af ændrede vægtgrænser indenfor samme dyregruppe, accepteres også, så længe det samlede antal DE ikke overskrides.

Ansøger ønsker at have muligheden for at producere maksimalt 20 slagtesvin årligt svarende til 0,6 DE på friland. Det accepteres også, så længe det samlede antal DE ikke overskrides.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Det skal bemærkes, at alle eksisterende staldafsnit indgår i projektet og dermed i den nedenstående vurdering. Kommunen vurderer dermed, at der samlet set for de eksisterende staldafsnit, ikke er behov for at stille vilkår om yderligere BAT- tiltag vedr. staldindretning frem til næste revurdering. I vurderingen er indgået hensyn til de eksisterende staldes alder og staldsystemer samt en afvejning af forholdet mellem miljøeffekt og omkostninger.

Som udgangspunkt finder kommunen, at BAT-niveau for ammoniakfordampning skal svare til en beregning foretaget ud fra Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT).

Miljøstyrelsens ansøgningsystem har beregnet BAT-niveauet for produktionen:

	Antal årsdyr	Vejledende ammoniakemission	
		Kg N/ år / dyr	kg N/år
Søer i farestald (eksisterende)	1235	0,75	922,63
Søer i løbe-/drægtighedsstald (eksisterende)	1235	2,10	2597,42
Polte (eksisterende)	225	0,38	86,10
Den samlede emission fra anlæg må maksimalt være:			3606,15

Miljøstyrelsens ansøgningsystem har beregnet, at der vil være en emission fra den ansøgte produktion på 3635,86 kg N/år. I denne beregning indgår også fodringstiltag, se efterfølgende afsnit.

Ammoniakemissionen fra det ansøgte projekt overskrider dermed som udgangspunkt den vejledende emissionsgrænseværdi. Kommunen vurderer dog, at overskridelsen må betragtes som ubetydelig, og der er derfor ikke grundlag for at fastslå, at husdyrbruget skal begrænse ammoniakemissionen yderligere ved anvendelse af BAT (jf. Natur og Miljøklagenævnsafgørelse NMK-132-00117).

3.2 Fodring

Vilkår:

3.2.1 For soholdet skal den totale mængde kvælstof (N) ab dyr være mindre end 28.738 kg N pr. år

Af ansøgning fremgår tiltag i form af reduktion af protein i søernes foder, idet der er angivet 129,0 g råprotein pr FE, hvilket er lavere end norm. Endvidere er der angivet 33 fravænnede grise pr. årssø, hvilket er højere end norm.

Det maksimale N ab dyr for søer er beregnet efter følgende formel: $(FE \text{ pr } \text{årsso} \times g \text{ råprotein pr } FE) / 6250 - 1,98 - (\text{antal fravænnede grise pr } \text{årsso} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,0257 \text{ kg N pr kg tilvækst})$, hvor FE pr. årssø er 1515 FE, g råprotein pr FE er 129 g, antal fravænnede grise pr. årssø er 33 og fravænningsvægt er 7,1 kg.

De angivne vilkår om maksimalt N ab dyr betyder, at ansøger kan justere på disse parametre, når blot N ab dyr ikke overstiger det maksimalt tilladte. Dette giver ansøger en vis fleksibilitet og sikrer samtidig, at den samlede fordampning af ammoniak fra staldene ikke overstiger det niveau, der er grundlaget for denne godkendelse.

Dokumentation for beregningen af N ab dyr pr dyr følger reglerne for type 2 korrektion i gødningsregnskabet.

Vilkåret om hvor meget søer og polte må afgive af kvælstof i deres gødning har til formål at begrænse fordampningen af ammoniak til de krævede niveauer. Se også afsnit 6.1 "Bedriftens påvirkninger af natur og miljø".

Der anvendes tidssvarende foderplanlægning og udfodringsteknikker, der er med til at begrænse spild og tab af næringsstoffer til miljøet. Kommunen vurderer, at der med de nuværende og plan-

lagte tiltag til opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlig øget påvirkning af omgivelserne.

Med henblik på at reducere dyrenes N-udskillelse er det ifølge BREF-dokumentet (2003) BAT, at tilpasse foderet til dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser (fasefodring), at optimere foderet på baggrund af fordøjelige/disponible næringsstoffer samt at tilsætte foderet aminosyrer. Derudover nævnes det, at visse fodertilsætninger, herunder enzymer, kan forøge fodereffektiviteten. Tilsvarende er det BAT, at anvende fasefodring med højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase – for at få reduceret fjerkræs og slagtesvins fosforudskillelse.

Vilkåret vedrørende proteinindholdet fastholder forudsætningerne for BAT-vurderingen vedrørende fodring.

Miljøstyrelsen har i sin vejledning om emissionsgrænseværdier fastlagt, hvor langt man kan nå ned i kg P/DE ved hjælp af den bedste tilgængelige teknik (BAT)

Denne grænse for de enkelte husdyrgrupper fremgår af kolonnen Kg P/DE i tabellen nedenfor. Tabellen viser desuden, hvor stort fosforindholdet i alt må være i husdyrgødningen i den ansøgte produktion (BAT-niveauet):

	Antal DE	Kg P/DE	Kg P
Søer	279,9	23,9	6689,6
Slagtesvin	6,11	22,3	136,3
Fosforindholdet i husdyrgødning må maksimalt være i alt			6.825,9

Ifølge ansøgningen produceres der i alt 6.703,65 kg P i husdyrgødningen i ansøgt produktion.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Sammenholdes ansøgers valg af fodringsteknik med BREF-dokumentet, vurderer kommunen, at det ansøgte projekt lever op til kravene til BAT vedr. fodring.

4 Gødningstyper og -håndtering

4.1 Husdyrgødning

Vilkår:

- 4.1.1 Det skal sikres, at der til stadighed rådes over mindst 9 måneders opbevaringskapacitet for gylle. Den tilstrækkelige kapacitet kan sikres ved aftaler om opbevaring af gylle på andre ejendomme.
- 4.1.2 Al husdyrgødning skal afsættes til gyllemodtager. Den producerede gylle svarer til 286,0 DE (efter norm på ansøgningstidspunkt) med et indhold af kvælstof og fosfor på henholdsvis 25.972 kg N og 6.704 kg P.

Ifølge den indsendte kapacitetserklæring er den årlige produktion af flydende gødning 8.611 m³. Denne mængde inkluderer rengøringsvand og drikkevandsspild fra staldene samt direkte nedbør til beholderne. Ifølge ansøgningsmaterialet er der en samlet opbevaringskapacitet for ejendommen på 5.100 m³, se nedenstående tabel. Hertil kommer, at der er indgået 5-årige aftaler om opbevaringskapacitet på Holbæk Landevej 80 og Brændholtvej 79.

Opbevaringsanlæg	Beholder nr.	Byggeår	Kapacitet (m ³)	Overdækning
Gyllebeholder på ejendommen		1986	1.240	Flydelag
Gyllebeholder på ejendommen		1991	960	Flydelag
Gyllekælder på ejendommen			700	
Lejet gylletank Holbæk Landvej 80			1.050	Flydelag
Lejet gylletank Brændholtvej 76			1.150	Flydelag
I alt			5.100	

Placeringen af gyllebeholderne på ejendommen fremgår af oversigtstegningen i Bilag 3.

Alle tanke opfylder Husdyrgødningsbekendtgørelsens skærpede krav (pr. 15.08.2008) til pumper etc. Der udføres 10 års-beholderkontrol af godkendt firma. Tankene tømmes normalt 1 gang årligt med henblik på inspektion.

Jf. BREF er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge skal være tætte og korrosionsbeskyttede. Beholderen skal tømmes jævnlige af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – normalt 1 gang årligt. Der omrøres kun i gyllen umiddelbart før tømning af beholderen. Det er endvidere BAT at overdække beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag eller et flydelag, der etableres med snittet halm eller tilsvarende.

Ligeledes ifølge BREF kan det være BAT at foretage en behandling af husdyrgødning på bedriften under visse betingelser. Disse betingelser vedrører landbrugsareal til rådighed, overskud af eller efterspørgsel på lokale næringsstoffer, teknisk assistance, marketingsmuligheder for grøn energi samt lokale regler. Er der f.eks. et overskud af næringsstoffer i området, men tilstrækkelig areal til at udbringe husdyrgødningen, kan det være BAT at foretage separation af husdyrgødningen.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Sammenholdes ansøgers foranstaltninger vedr. opbevaring og håndtering af husdyrgødning med BREF-dokumentet, vurderer kommunen, at det ansøgte projekt lever op til kravene til BAT på området.

5 Gener fra husdyrbrugets anlæg

5.1 Lugt

Miljøstyrelsens ansøgningsystem har beregnet hvilke afstande, der mindst skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper, se tabellen nedenfor. Her ses også de målte afstande til den nærmeste beboelse indenfor hver type.

Områdetype	Geneafstanden minimum (m)	Aktuelle afstande (m)
Enkelt bolig	127	320
Samlet bebyggelse	226	1.162
Byzone / Sommerhusområde	401	1.106

Lugtgeneafstandene er beregnet for fuld besætning. Alle stalde indgår i beregningen.

Geneafstanden tager udgangspunkt i afstanden fra centrum af et staldanlæg til en nabo/områdegrænse, hvor genekriteriet skal overholdes. Da der er flere lugtkilder (flere stalde) beregnes en vægtet gennemsnitsafstand, der tager hensyn til, at der er flere stalde med forskellige emissioner. Det betyder, at afstanden til områdetyperne er beregnet ud fra et teoretisk lugtcentrum. Nærmeste enkelt bolig uden landbrugspligt ses på kortet nedenfor.

Som det ses af tabellen ovenfor, overholder den ansøgte produktion lovens minimumskrav til lugtgeneafstande til de forskellige typer af beboelser i området.

Da gylleopbevaring primært foregår i ejendommens gylletanke, forventer kommunen kun lugtbidrag fra ejendommens gylletanke ved omrøring og udkørsel samt ved transport af gylle til opbevaring på anden ejendom.

Kommunen forventer ikke væsentlige lugtgener fra produktionens foderanlæg. Der vil være en emission af lugt fra staldventilationen. Lugtgenerne fra staldventilationen kan begrænses ved hyppig og grundig rengøring af staldafsnittene og udstyr.

Lugt fra stalde vil dog altid i en vis udstrækning afhænge af landmandens indsats vedr. rengøring og staldhygiejne.

Afstanden til nærmeste enkelt bolig uden landbrugspligt (Bakkevej 32)

5.2 Fluer og skadedyr

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra fluer og gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.).

Forebyggelse af flueplage kræver først af alt en god gødningshåndtering og en generel god staldhygiejne. Derudover kan der sættes ind med bekæmpelse på særlige steder eller i særlige situationer. Ansøger har oplyst, at staldfluer bekæmpes systematisk efter vejledning fra Institut for plantebeskyttelse og skadedyr (Skadedyrslaboratoriet), nu Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Det er husdyrbrugets almindelige pligt, at holde stalde, lagre og andre anlæg i forsvarlig rottesikker stand. Derudover holdes i videst mulig omfang ryddeligt omkring ejendommen, for at undgå at tiltrække skadedyr. Eventuel forekomst af rotter skal anmeldes til kommunen, som derefter anviser bekæmpelse. Aktuelle vejledning ses på: <http://www.dpil.dk/dpil2005/pdf/rotter2007.pdf>. Aktuelt haves aftale med P. L. Skadedyrsservice.

Døde dyr opbevares indtil de bliver afhentet, efter reglerne i bekendtgørelsen herom³. Ansøger har oplyst, at døde dyr konkret opbevares på fast underlag overdækket af kadaverkappe.

Kommunen vurderer, at ejendommens tiltag til forebyggelse og bekæmpelse af fluer og skadedyr vil være tilfredsstillende.

³ Bek. 558 af 01-06-2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr

5.3 Støj, støv og lysgener fra anlægget og maskiner

Vilkår:

5.3.1 Støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, herunder fra stalden og gyllebeholderen, må på intet punkt - målt på nærmeste nabobeboelse med tilhørende arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A).

Såfremt kommunen bestemmer, at overholdelse af grænseværdierne for støj skal dokumenteres, skal målinger/beregninger udføres efter gældende vejledninger, og der skal rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier.

Dag	Kl.	dB(A)
Mandag-fredag Lørdag	07-18 07-14	55
Mandag-fredag Lørdag Søn- og helligdage	18-22 14-22 07-22	45
Alle dage	22-07	40

De væsentligste stationære støjkilder fra husdyrbruget er ventilationsanlæg, gyllepumper, foderanlæg samt den daglige brug af traktor og transportere til og fra ejendommen. Der må endvidere påregnes støj fra dyrene, når de flyttes til og fra ejendommen og mellem staldafsnittene. Hovedparten af de stationære støjkilder er placeret inde i bygningerne.

Fra anlægget kan der fremkomme støvgener i forbindelse med levering af kraftfoder og mineraler. I forbindelse med transportere til og fra markerne samt ved markarbejde kan der opstå støvgener i lokalområdet.

Ansøger oplyser, at der er udendørs belysning, der er tændt efter behov.

Det er kommunens vurdering, at eventuelle støj- og støvgener samt belysningen på ejendommen ikke vil medføre væsentlige gener for naboer eller for trafikanter.

5.4 Transport

I miljøgodkendelsen skal der indgå en vurdering af, om til- og frakørsel til virksomheden vil kunne ske uden væsentlig miljømæssige gener for de omboende. Færdsel på offentlig vej reguleres derimod af færdselsloven og håndhæves af politiet. Forhold vedrørende private fællesveje administreres af kommunen som vejmyndighed efter privatvejsloven.

Hovedparten af transportere til og fra ejendommen med foderstoffer og afhentning af slagtesvin samt gylletransporter sker i dagtimerne. Udbringning af husdyrgødning kan ske aften og nat i forårsperioden.

Transport af korn og halm sker primært i høstperioden og vil evt. også finde sted aften og nat.

Kommunen vurderer, at kørsel til og fra ejendommen ikke vil antage et omfang, der vil være til væsentlig gene for beboerne i området. Antallet af transporter fremgår af bilag 2.

6 Bedriftens påvirkninger af natur og miljø

6.1 Ammoniakfordampning og naturområder

Beregninger af bedriftens fordampning af ammoniak er foretaget i Miljøstyrelsens ansøgningssystem. Beregningerne bygger på det ansøgte projekt og de vilkår, der fremgår af de foregående afsnit.

Ifølge husdyrgodkendelsesloven er det et krav, at der skal ske en reduktion af ammoniakfordampningen på 30 % for de stalde, hvor indretningen ændres og for nye stalde – i forhold til et fastlagt reference-staldsystem. Beregningerne viser, at dette krav er opfyldt.

Kommunens vurdering af udvidelsens påvirkning af naturen, herunder beregninger af ammoniakafsætning, omfatter hele husdyrbruget.

Den samlede fordampning af ammoniak fra stald og lager er i Miljøstyrelsens ansøgningssystem beregnet til 3527 kg N/år i nudrift og 3635 kg N/år i ansøgt drift. Udvidelsen af husdyrbruget medfører således en øget fordampning af ammoniak fra stalde og lagre på 108 kg N/år.

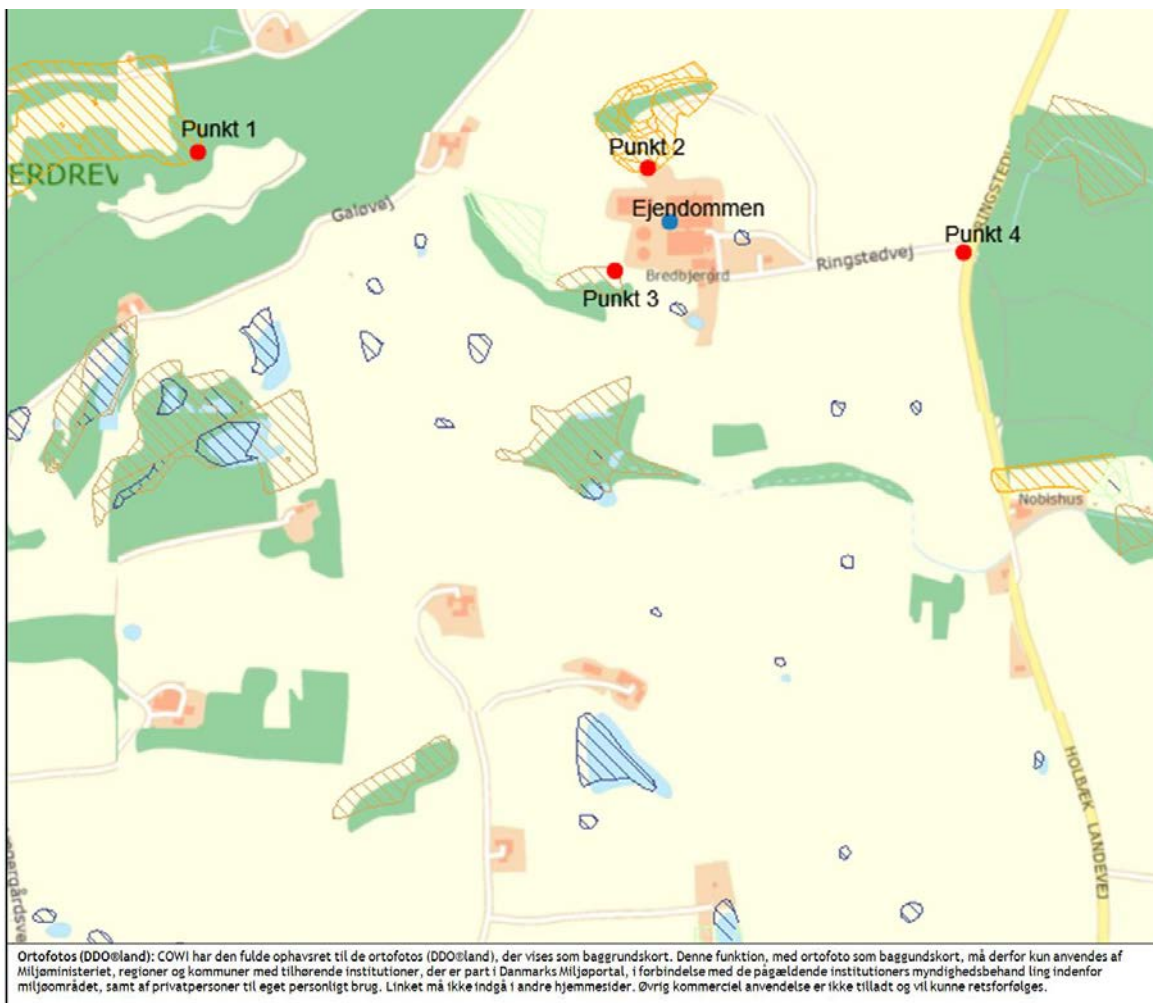
I nærheden af husdyrbruget er der ingen Natura 2000 områder (kategori 1-natur), eller naturområder karakteriseret som kategori 2-natur. Der er flere mindre overdrev, heder og moser beskyttede efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven, samt ammoniakfølsom skov (kategori 3-natur).

Den forøgede belastning af ammoniak fra stald og lager i 2 udvalgte naturpunkter (se nedenstående kort) er beregnet til 0,0 – 0,6 kg N/ha per år. Den samlede belastning af ammoniak fra stald og lager i nærmeste Natura 2000 og kategori 2-natur er beregnet til 0,0 kg N/ha per år.

Kommunen vurderer, at udvidelsen:

- Vil have en neutral effekt på naturen i Natura 2000 områder (kategori 1-natur)
- Ikke vil påvirke naturarealer karakteriseret som kategori 2-natur eller heder, moser, overdrev og skove (kategori 3-natur).
- Vil have en neutral effekt på yngle-/rasteområder for arter beskyttede efter EF-habitatdirektivet bilag IV

Kommunen vurderer samlet, at den projekterede udvidelse kan gennemføres uden negative konsekvenser for den omgivende natur.

Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til naturpunkt 1-4 (rød prik).

Kommunens detaljerede vurdering af naturforholdene ses i Bilag 4.

6.2 Udbringningsarealer

Der indgår ingen udbringningsarealer i miljøgodkendelsen. Al husdyrgødningen afsættes til 3. mands arealer. Arealerne godkendes særskilt.

Ifølge husdyrlovens § 16 stk. 2 kan aftalearealer ikke indgå i en godkendelse, hvis det vurderes, at afsætning af husdyrgødning på disse vil kunne påvirke miljøet væsentligt. Der kan nemlig ikke stilles de nødvendige vilkår til driften af arealerne i godkendelsen, fordi arealerne ejes af en anden person. Sådanne arealer skal i stedet have en særskilt § 16-godkendelse, som ejeren af arealet skal anmode om.

7 Egenkontrol, management og alternative løsninger

7.1 Management og egenkontrol

Vilkår:

- 7.1.1 Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det omgivende miljø. Planen skal være kendt samt tilgængelig og synlig af ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften. Beredskabsplan skal være udarbejdet og indsendt til kommunen senest 3 måneder efter meddelelse af miljøgodkendelsen.
- 7.1.2 El- og vandforbrug skal aflæses og registreres en gang om måneden.
- 7.1.3 Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes således at spild undgås i videst muligt omfang.
- 7.1.4 Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmebladet foder.
- 7.1.5 Der skal føres en logbog eller en produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:
- Antal årssøer
 - Antal fravænnede grise pr. årssø
 - Fravænningsalder og -vægt
 - Foderforbrug pr. årssø
 - Gennemsnitlig indhold af råprotein pr. FEso i de anvendte blandinger i henholdsvis drægtigheds- og diegivningsperiode.
- Således at kvælstof ab dyr på baggrund af oplysningerne kan beregnes for perioder på minimum 12 måneder.
- 7.1.6 På ejendommen skal forefindes dokumentation for bortskaffelse af affald til rette modtager, jf. kommunes affaldsregulativ. Farligt affald må højst oplagres 1 år på husdyrbruget.
- 7.1.7 Dokumentationen i ovennævnte vilkår skal have en sådan form, at den tydelig kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt. Dokumentationen skal opbevares i mindst 5 år. Kommunen skal ved tilsyn og kontrol have adgang til den nævnte dokumentation.

Nedenfor ses ansøgers redegørelse for management og egenkontrol. Ansøgers egen redegørelse er gengivet i *kursiv*.

- *De gældende regler for foder og fødevarer efterleves gennem branchekoden "Vejledning om god produktionspraksis i primærproduktionen – en branchekode" (GMP – Good Manufacturing Practice). Derved sikres, at produkterne produceres under forhold, der ikke er til fare for miljøet smat mennesker og dyrs sundhed*
- *Foderforbruget og foderets sammensætning registreres kontinuerligt. Dette er defineret som BAT i EU referencedokumentet, pkt. 4.1.4*
- *Udarbejdelse af gødningsregnskab*

- *Under overvågning vil gyllehåndtering fra gylletank til gyllevogn ske med sugetårn*
- *Det tilses efter gældende regler at flydelaget opretholdes og der føres logbog*
- *Gennem aflæsning af separate målere vil der blive ført journal over vand- og energiforbrug (BAT)*
- *Der foretages løbende service og vedligeholdelse på anlæggende (BAT)*
- *Der udarbejdes e-kontrol til opfølgning på foderforbrug, produktion m.m.*
- *Bedriften er med i egenkontrolprogrammet "DANISH Produktstand" Programmet sammenfatter kravene til produktion af grise under DANISH. Den omfatter især dyrevelfærd, fødevarer sikkerhed og sporbarhed i primærproduktionen.*
- *Der laves beredskabsplan for ejendommen.*

Den nævnte beredskabsplan for bedriften skal beskrive, hvordan medarbejdere og ejer skal handle i tilfælde af brand, overløb af gylle, kemikalie- og oliespild m.v.

I forbindelse med ansøgningen er der derudover indsendt en række oplysninger om de øvrige produktionsforhold på ejendommen, herunder oplysninger om ventilationsforhold, spildevandsforhold, forbrug af råvarer, energi og vand, transport til og fra ejendommen, affaldshåndtering samt støjkluder på ejendommen. Den samlede redegørelse ses i Bilag 2.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

I henhold til BREF (2003) er det BAT at uddanne bedriftens personale, at registrere energi- og resourceforbrug samt forbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning. Endvidere at have procedurer for at sikre ren- og vedligeholdelse af bygninger og inventar, at planlægge gødning af markerne korrekt samt at have nødfremgangsmåde ved evt. uheld.

Det vurderes at ansøgning i forhold til management og egenkontrol lever op til kravet om BAT

Der er i ansøgningen redegjort for hvordan det ansøgte med hensyn til ventilationsforhold og forbrug af energi og vand lever op til kravet om BAT. Kommunen vurderer på baggrund af det oplyste, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår, og at det ansøgte på de to områder lever op til kravet om BAT.

7.2 Alternative løsninger

Nedenfor ses ansøgers redegørelse for alternativer og 0-alternativer i forhold til det ansøgte. Ansøgers redegørelse er gengivet i kursiv.

Der er ikke overvejet alternativer, da det ansøgte er baseret på maksimal udnyttelse af de eksisterende bygningsmæssige rammer.

8 Bilag

Bilag 1. Miljøgodkendelsens vilkår – samlet oversigt

Miljøgodkendelsen er givet under forudsætning af, at produktionen indrettes og drives i overensstemmelse med oplysningerne i ansøgningen og miljøgodkendelsens redegørelser, og at produktionen opfylder miljøgodkendelsens vilkår, som dels fremgår enkeltvis i miljøgodkendelsens tekst og dels samlet i dette bilag.

1.5.1 Husdyrholdet må først udvides, når tilstrækkelig med arealer til udbringning af al husdyrgødning fra husdyrholdet er vurderet. Det er i den forbindelse tilstrækkeligt, at ansøger senest 4 måneder før, udbringningsarealerne skal anvendes til udbringning af husdyrgødning fra det udvidede dyrehold, har meddelt kommunen hvilke yderligere arealer, der skal vurderes.

1.7.1 Ved ophør af husdyrproduktion skal gyllesystemet tømmes for gylle og staldene rengøres, og alle foder- og hjælpemiddelrester skal fjernes.

2.1.1 Hytterne skal fjernes fra arealet senest 3 måneder efter at de ikke længere er i brug.

2.1.2 Hytterne skal opføres i materialer, som ikke reflekterende.

2.1.3 Hytter og folde til frilandsgrisene må kun opsættes på arealer som fremgår af anlægstegning i bilag 3 – dog ikke tættere end 20 meter til natur beskyttet af § 3 i naturbeskyttelsesloven.

3.1.1 Der må maksimalt produceres 20 slagtesvin årligt på friland. Der skal føres logbog med angivelse af antal udegående dyr, placering af dyrene samt periode hvor dyrene er udegående.

3.1.2 Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor:

Dyrehold og staldtype	Staldnavn	Vægtgrænser	Antal Årsdyr	DE	Antal stipladser
Årsso, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv	Farestald		1235	83,97	296
Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv	Løbe/drægtighedsstald		1235	195,93	865
Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25 – 49 % fast gulv	Polte	31-110	225	6,11	75
Dyreenheder i alt				286,01	

3.2.1 For soholdet skal den totale mængde kvælstof (N) ab dyr være mindre end 28.738 kg N pr. år.

- 4.1.1 Det skal sikres, at der til stadighed rådes over mindst 9 måneders opbevaringskapacitet for gylle. Den tilstrækkelige kapacitet kan sikres ved aftaler om opbevaring af gylle på andre ejendomme.
- 4.1.2 Al husdyrgødning skal afsættes til gyllemodtager. Den producerede gylle svarer til 286,0 DE (efter norm på ansøgningstidspunkt) med et indhold af kvælstof og fosfor på henholdsvis 25.972 kg N og 6.704 kg P.
- 5.3.1 Støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, herunder fra stalden og gyllebeholderen, må på intet punkt - målt på nærmeste nabobeboelse med tilhørende arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A). Såfremt kommunen bestemmer, at overholdelse af grænseværdierne for støj skal dokumenteres, skal målinger/beregninger udføres efter gældende vejledninger, og der skal rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier.

Dag	Kl.	dB(A)
Mandag-fredag Lørdag	07-18 07-14	55
Mandag-fredag Lørdag Søn- og helligdage	18-22 14-22 07-22	45
Alle dage	22-07	40

- 7.1.1 Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det omgivende miljø. Planen skal være kendt samt tilgængelig og synlig af ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften. Beredskabsplan skal være udarbejdet og indsendt til kommunen senest 3 måneder efter meddelelse af miljøgodkendelsen.
- 7.1.2 El- og vandforbrug skal aflæses og registreres en gang om måneden.
- 7.1.3 Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes således at spild undgås i videst muligt omfang.
- 7.1.4 Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmebladet foder.
- 7.1.5 Der skal føres en logbog eller en produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:
- Antal årssøer
 - Antal fravænnede grise pr. årssø
 - Fravænningsalder og -vægt
 - Foderforbrug pr. årssø
 - Gennemsnitlig indhold af råprotein pr. FEso i de anvendte blandinger i henholdsvis drægtigheds- og diegivningsperiode.
- Således at kvælstof ab dyr på baggrund af oplysningerne kan beregnes for perioder på minimum 12 måneder.

- 7.1.6 På ejendommen skal forefindes dokumentation for bortskaffelse af affald til rette modtager, jf. kommunes affaldsregulativ. Farligt affald må højst oplagres 1 år på husdyrbruget.
- 7.1.7 Dokumentationen i ovennævnte vilkår skal have en sådan form, at den tydelig kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt. Dokumentationen skal opbevares i mindst 5 år. Kommunen skal ved tilsyn og kontrol have adgang til den nævnte dokumentation.

Bilag 2. Miljøteknisk redegørelse (fra ansøger)

Energi

Nudrift

Baseret på normtal har nudriften et energiforbrug på ca. 311.000 kWh:

Svineproduktion		Hjemmeblanding	Forventeligt forbrug i kWh			
			El	Varme	El / enhed	Varme / enhed
Antal årssøer	1.113	ja	210.682	100.689	189	-
Antal 7 - 30 kg's grise produceret pr. år	-	nej	-	-	-	-
Antal producerede slagtesvin pr. år	-	nej	-	-	-	-
Er der hjemmeblanding af foder? Tast ja eller nej, til højre for antal			210.682	100.689		

Figur 9. Energiforbrug nudrift

Der er et 350 kW halmfyringsanlæg på ejendommen der anvendes til opvarmning i stalde og kontor. Der haves et forbrug på ca. 150 t halm pr år med nuværende produktion.

Ansøgt

Et forventet forbrug ud fra normtal er ca. 348.000 kWh:

Svineproduktion		Hjemmeblanding	Forventeligt forbrug i kWh			
			El	Varme	El / enhed	Varme / enhed
Antal årssøer	1.235	ja	233.778	111.226	189	-
Antal 7 - 30 kg's grise produceret pr. år	-	nej	-	-	-	-
Antal producerede slagtesvin pr. år	225	ja	2.411	386	10,7	-
Er der hjemmeblanding af foder? Tast ja eller nej, til højre for antal			236.186	112.112		

Figur 10. Energiforbrug ansøgt

Der forventes tilnærmelsesvist et uændret halmforbrug med det ansøgte.

Der indgår ikke markdrift i det ansøgte hvorfor der ikke indgår dieselforbrug.

Energibesparende foranstaltninger

De væsentligste strømforbrugende aktiviteter er i forbindelse med ventilation, pumpning af gylle og foderanlæg.

De elektriske installationer tilses at fungere optimalt gennem dagligt brug og tilsyn.

Programmer til reparation og vedligeholdelse, der sikrer, at udstyr er i god teknisk stand er defineret som BAT i EU referencedokumentet, pkt. 4.1.6.

Gennem den daglige drift vil der være fokus på at lokalisere eventuelle opståede fejl samt vurdere på muligheden for at reducere forbruget. Der følges op på eventuelle afvigelser gennem aflæsning af separat måler. Dette er defineret som BAT i EU referencedokumentet, pkt. 4.1.4.

Ventilation

Ventilationsanlæg rengøres regelmæssigt, herved fjernes snavs mv., der kan yde modstand og forøge strømforbruget.

Al ventilation er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperatur i staldene og el-forbruget.

Lys

Der er dagslysstyring i staldene, og der vil blive anvendt LED-lys.

Øvrige

Halmfyret efterses og justeres jævnligt med henblik på at få den mest effektive og mindst forurenende forbrænding af halmen.

Halmforbruget opgøres og registreres løbende.

Vand

Ejendommen får vand fra egen vandboring.

Jf. Håndbog for Svinehold, 2008 forventes et vandforbrug til husdyrproduktionen på i alt 5,23 m³ pr årssøer og 0,56 m³ pr slagtesvin (drikkevand + vandspild + rengøringsvand).

	Vandforbrug før, m ³	Vandforbrug ansøgt, m ³
Årssøer: 5,23 m ³ /år	5820	6460
Slagtesvin: 0,56 m ³ /år		125
I alt	5820 m³	6585 m³

Figur 11. Vandforbrug

Vandbesparende foranstaltninger

De væsentligste vandforbrugende aktiviteter er dyrenes drikkevand og rengøring af stalde.

Ved dagligt tilsyn observeres eventuelle hændelser der forårsager vandspild. Der er særligt fokus på drikkevandsnipler. Lækager identificeres og små reparationer udføres hurtigst mulig. Service tilkaldes, hvis der er behov for det. Dette er defineret som BAT i EU referencedokumentet, pkt. 5.2.3.

Gennem den daglige drift vil der være fokus på at lokalisere eventuelle opståede fejl samt vurdere på muligheden for at reducere forbruget. Der følges op på eventuelle afvigelser. Dette er defineret som BAT i EU referencedokumentet, pkt. 5.2.3.

Vask

Ved vask af stalde anvendes højtryksrensere med koldt vand efter iblødsætning. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende.

Døde dyr

Se situationsplan for placering af døde dyr (EAK-kode 02 01 02). Døde dyr afhentes af DAKA normalt indenfor 1 døgn i mellem kl 7 og kl 18. De opbevares hygiejnisk på fast underlag overdækket af kadaverkappe efter gældende retningslinier (se situationsplan).

Årlig mængde anslås til ca. 30 t med det ansøgte.

Fast affald

Alt hvad der kan bortskaffes til genbrugsstation håndteres som sådan (plastic, sække o. lign.) via opsamling i container.

Type	EAK-kode	Nu-drift, kg/år, ca.	Ansøgt, kg/år, ca.	Opbevaring
Papir, pap	15 01 01	1000	1000	Foderlade
Plastik	02 01 04	1200	1200	Foderlade
Spraydåser	16 05 04	200	200	Stald
Medicinemballage	18 01 03	30	30	Stald
Spildolie	20 01 26	20	20	Maskinhus

Figur 12. Affaldsproduktion.

Olie- og kemikalieaffald

Spildolie opsamles miljømæssigt forsvarligt i maskinhus på fast gulv med opkant uden afløb og bortskaffes til godkendt modtager.

Tom og rengjort emballage håndteres efter dunkens anvisning og borstkaffes via affaldsordning ligesom tom emballage fra veterinære lægemidler.

Spildevand

3.2.1 Spildevandsmængde

Spildevand i form af rengøringsvand fra staldvask og drikkevandspild opsamles i gyllekanaler og indgår ved beregning af anlæggets opbevaringskapacitet.

	Spildevand før, m ³	Spildevand ansøgt, m ³
Rengøringsvand		
Årssøer: 0,34 m ³ /år	378	420
Slagtesvin: 0,02 m ³ /år	22	25
Drikkevandspild		
Årssøer: 0 m ³ /år	-	-
Slagtesvin: 0,07 m ³ /år	78	86
I alt	478 m³	531 m³

Figur 13. Spildevandsproduktion jf. Håndbog for Svinehold 2007

Vand fra tagflader ledes bort via rørledninger til dræn. Ejendommen er tilsluttet offentlig kloak.

Transport

Opgørelse af transporter til og fra ejendomme er vist i nedenstående tabel:

Transporttype	Ca. antal læs pr. år	Periode, ca.	
		Ansøgt	Tidspunkt Hyppighed
Lastbil:			
Levering fodermidler	52	06-19	1 gang pr. måned, uændret
Smågrise afhentning	52	06-19	1 gang pr uge, uændret
Olie, dyr til slagt, diverse	150	06-19	Efter behov, 3 gange pr uge, ændret
Døde dyr	100	06-19	Efter behov, 2 gange pr uge
Gylle	100	06-22	I forår og efterår,
Traktor:			
Korn til foder	130	06-24	I høst
Halm	30	06-24	I høst, uændret

Figur 15. Transporter

Ud over ovennævnte vil der være almindelig kørsel koblet til landbrugsdrift, fx servicevogne.

På de nærmest beliggende marker, ca. 150 ha, udbringes min. 6000 m³ gylle med gylleudlægger. Gyllen bliver her pumpet direkte fra gylletanke til udlægger.

Resterende gylle transporteres og udbringes med traktor og vogn á ca. 25 t/læs.

Bilag 3. Anlægstegning med nr. på bygningsafsnit og lagre

Bilag 4. Detaljeret vurdering af påvirkninger af naturområder

Retsgrundlag

Holbæk Kommune har vurderet, om der i forbindelse med udvidelsen er behov for beskyttelse af naturen med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særligt sårbart over for næringsstofpåvirkning. Kommunen har konkret vurderet, om der er naturområder, der efter kommunens vurdering ikke beskyttes tilstrækkeligt af beskyttelsesniveauerne i husdyrgodkendelsesloven. Endvidere har kommunen vurderet, om det ansøgte projekt i sig selv eller tilsammen med andre planer og projekter kan påvirke Natura 2000-områder og/eller yngle- eller rasteområder for habitatdirektivets bilag IV-arter væsentligt⁴. Herved har kommunen sikret sig, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, der er uforenelige med hensynet til omgivelserne.

Kommunens vurdering af udvidelsens påvirkning af naturen, herunder beregninger af ammoniakafsætning, omfatter hele husdyrbruget, dvs. både eksisterende og nye anlæg.

Beskyttet natur (naturbeskyttelses-, husdyrgodkendelsesloven og habitatdirektivet)

Naturbeskyttelseslovens § 3 beskytter overdrev, heder, moser, enge, strandenge, strandsumpe, søer og vandløb mod ændringer i tilstanden. Beskyttelsen gælder for alle de beskyttede naturtyper bortset fra søer og vandløb, hvis de har en minimumsstørrelse på 2.500 m² i sammenhængende areal. Beskyttelsen gælder for søer på 100 m² eller derover. De beskyttede vandløb er udpeget af de tidligere amtsråd og godkendt af miljøministeren.

Arealer, der er mindre end 2.500 m², er omfattet af beskyttelsen, hvis de indgår en mosaik af naturtyper med et samlet areal på 2.500 m² og for moser, også hvis de ligger i tilknytning til søer eller vandløb.

Husdyrgodkendelseslovens § 7 fastsætter en beskyttelse af en række konkrete ammoniakfølsomme naturtyper. Inden for de internationalt beskyttede Natura 2000-områder (kategori 1-natur) kan der således maksimalt tillades en total ammoniakbelastning på 0,2 – 0,7 kg N/ha/år, afhængig af antallet og størrelsen af øvrige husdyrbrug i nærområdet. Samme lov fastsætter også beskyttelsen mod ammoniak på udvalgte naturtyper uden for de internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om højmoser, lobeliesøer og heder over 10 ha samt overdrev over 2,5 ha (kategori 2-natur), der er beskyttet mod en total ammoniakbelastning på mere end 1 kg N/ha per år, fra et givent husdyrbrug⁵.

Beskyttelsesniveauet på øvrige heder, moser og overdrev beskyttede efter naturbeskyttelseslovens § 3 samt ammoniakfølsomme skove (kategori 3-natur) beror på en konkret vurdering af, om der er tale om et naturområde af særlig regional eller lokal interesse.

Denne vurdering beror først og fremmest på en vurdering af områdets naturkvalitet på en skala fra I – V (høj, god, moderat, ringe og dårlig). Naturkvaliteten vurderes dels efter områdets struktur, dvs. vegetationssammensætning, drift af arealet herunder evt. afgræsning samt naturtypeka-

⁴ Jf. §§ 7, 8 og 11 i Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen).

⁵ Jf. Bilag 3, A, Nr. 2 i Bekendtgørelse nr. 1283 af 8. december 2014 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

rakteristiske strukturer. Desuden vurderes kvaliteten i forhold til diversiteten og artssammensætning på arealet, samt arternes følsomhed overfor ammoniak. Registrerede plantearter kategoriseres i denne sammenhæng som hhv. særligt værdifulde, positive, typiske, problematiske eller øvrige på baggrund af en artsliste udarbejdet af DMU. Endelig vurderes arealets værdi som levested for fredede eller rødlistede arter af planter og dyr og som yngle- og rasteområde for arter beskyttede efter habitatdirektivet (Bilag IV-arter).

Herudover inddrages en række øvrige forhold i vurderingen af krav til den maksimale ammoniakbelastning. Det gælder områdets:

- Status i kommuneplanen, herunder om det er omfattet af en udpegning som værdifuldt naturområde, økologisk forbindelse, rekreativt område eller værdifuldt kulturmiljø
- Status i forhold til fredninger, handleplaner for naturpleje eller anden planlagt naturindsats

Endelig inddrages hensynet til områdets ammoniakfølsomhed i forhold til den ammoniaktilførsel arealet modtager fra andre kilder. Det vil dels sige den generelle baggrundsbelastning i området, men også tilførslen fra konkrete lokale kilder, såsom husdyrbruget nuværende produktion, samt udbringning af gødning på nærliggende arealer.

Påvirkning af natur

Den samlede fordampning af ammoniak fra stald og lagre er i Miljøstyrelsens ansøgningsystem beregnet til 3527 kg N/år i nudrift og 3635 kg N/år i ansøgt drift. Udvidelsen af husdyrbruget medfører således en øget fordampning af ammoniak fra stalde og lagre på 108 kg N/år. Ammoniakfordampning i forbindelse med udbringning af husdyrgødning indgår ikke i beregningerne.

Natura 2000 (Kategori 1- natur)

Screening

Nærmeste Natura 2000 område er Store Åmose, Skarresø og Bregninge Å (EF-habitatområde 137), der ligger mere end 4,5 km sydvest for driftsbygningerne.

Med henvisning til stor afstand og eksponentielt aftagende ammoniakbelastning med afstand fra kilden, er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning i det nævnte område. Bedriftens andel af den luftbårne ammoniakbelastning af terrestriske naturtyper i området vil være marginal og øget ammoniaktab som følge af udvidelsen medfører ikke nogen betydningsmæssig øget ammoniakbelastning.

Konsekvensvurdering & konklusion

Kommunen konkluderer på ovenstående baggrund, at det ikke er nødvendigt at foretage en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-områder.

Kategori 2- natur

I nærheden af ejendommen er der registreret kategori 2-overdrev (Fig. 1).

Naturpunkt 1:

En overdrev over 2,5 ha og dermed kategori 2-natur.

Arealet ligger i et område udpeget som naturområde i Kommuneplan 2013.

Tålegrænsen for overdrev ligger i intervallet 10 - 20 kg N/ha/år, men afhænger af en konkret vurdering af det aktuelle areals naturkvalitet og artssammensætning. Den generelle baggrundsbelastning for arealet er 12,1 kg N/ha per år.

Da området er kategori 2- natur må totalbelastningen med ammoniak fra stald og lager på arealet ikke overskride 1,0 kg N/ha per år.

Efter udvidelsen tilføres samlet 0,0 kg N/ha per år fra stald og lager (tabel 1), hvilket ikke overskrider den tilladte totalbelastning på 1,0 kg N/ha per år for området.

Kategori 3- natur

I nærheden af husdyrbruget er der registreret flere overdrev, heder, moser, enge og vandhuller beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 (Fig. 1). Endvidere ligger er potentiel ammoniakfølsom skov nær husdyrbruget.

For kategori 3-natur gælder, at kommunen ikke kan fastsætte krav om en samlet, maksimal merdeposition på mindre end 1,0 kg N/ha/år. For naturområder, hvor merdepositionen er beregnet til mindre end 1,0 kg N/ha/år, vurderer kommunen at det ikke er nødvendigt at foretage en vurdering af den berørte natur. For naturområder, hvor merdepositionen er beregnet til mere end 1,0 kg N/ha/år, kan kommunen efter en konkret vurdering af naturområdet, tillade en højere deposition.

Naturpunkt 2:

Et overdrev på ca. 1,25 ha, der er omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3. Arealet ligger i et område udpeget som naturområde i Kommuneplan 2013. Tålegrænsen for overdrev ligger i intervallet 10 - 20 kg N/ha/år, men afhænger af en konkret vurdering af det aktuelle areals naturkvalitet og artssammensætning. Den generelle baggrundsbelastning for arealet er 12,1 kg N/ha per år.

Det er i dette tilfælde ikke nødvendigt at stille krav til den maksimalt tilladte merbelastning med ammoniak på arealet, da denne ikke overskrider 1,0 kg N/ha per år, hvilket er det skrappeste krav kommunen kan stille til kategori 3- natur (se tabel 1).

Naturpunkt 3:

En mose på ca. 0,26 ha, der er omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3. Arealet ligger i et område udpeget som naturområde, i Kommuneplan 2013. Tålegrænsen for mose ligger i intervallet 15 - 25 kg N/ha/år, men afhænger af en konkret vurdering af det aktuelle areals naturkvalitet og artssammensætning. Den generelle baggrundsbelastning for arealet er 12,1 kg N/ha per år.

Det er i dette tilfælde ikke nødvendigt at stille krav til den maksimalt tilladte merbelastning med ammoniak på arealet, da denne ikke overskrider 1,0 kg N/ha per år, hvilket er det skrappeste krav kommunen kan stille til kategori 3- natur (se tabel 1).

Naturpunkt 4:

Brorfelde Skov, som er udpeget til at være potentiel ammoniakfølsom.

Det er i dette tilfælde ikke nødvendigt at stille krav til den maksimalt tilladte merbelastning med ammoniak på arealet, da denne ikke overskrider 1,0 kg N/ha per år, hvilket er det skrappeste krav kommunen kan stille til kategori 3- natur (se tabel 1).

Kommunen vurderer samlet, at ammoniakbelastningen fra stald og lager har en neutral effekt for de berørte arealer (naturpunkt 1-4) (Tabel 1).

Påvirkning af yngle- og rasteområder for bilag IV arter

Yngle- og rasteområder for arter opført på habitatdirektivets bilag IV, er beskyttet mod beskadigelse og ødelæggelse.

Screening

Arter, der potentielt kan findes i Holbæk Kommune ved eller i nærheden af udbringningsarealer, fremgår af nedenstående tabel. En stor del af de bilag IV-arter, hvis yngle- og rasteområder vil kunne blive påvirket af ammoniak, findes i kommunen findes primært ved de våde naturtyper.

Bilag IV art	Foretrukket ynglehabitat
Markfirben	Typisk solvendt skråning med veldrænede, løse jordtyper og sparsom bevoksning. Findes spredt i landskabet på åbne, varme, solrige lokaliteter ex. sandede bakkeområder, grusgrave, heder, stendiger og sydvendte skråninger.
Spidssnudet frø	Vandhuller som indgår i sammenhængende naturområder især enge og moser.
Springfrø	Vandhuller.
Klokkefrø	Lysåbne, ofte lavvandede vandhuller med rent vand og rug undervands- eller flydebladsvegetation.
Strandtudse	Lavvandede, lysåbne, udtørrede vandhuller og markoversvømmelser.
Grønbroget tudse	Lysåbne vandhuller og markoversvømmelser med ringe eller ingen vegetation.
Løvfrø	Lysåbne, ofte lavvandede vandhuller med rent vand og rig undervands- og flydebladsvegetation.
Løgfrø	Lysåbne, vegetationsrige vandhuller med rent vand.
Stor Vandsalamander	Lysåbne, ofte vegetationsrige, rene vandhuller.
Mygblomst	Fugtige enge og i moser med kalk i jorden. Den kan også findes i fugtige lavninger i klitter og i frodige rørsumpe. Især findes den på steder nær kysten. I Holbæk Kommune er den kun registeret på Orø.

Konsekvensvurdering & konklusion

Kommunen har i ovenstående afsnit vurderet, at den ansøgte drift ikke vil medføre tilstandsændringer i nærliggende naturtyper. Bevaringsstatus for eventuelle bilag IV-arter må derfor betragtes som værende uændret i forbindelse med det ansøgte projekt, da deres yngle- eller rastepladser ikke påvirkes. Kommunen vurderer, at ingen af arterne, der er optaget på habitatdirektivets bilag IV, vil blive påvirket negativt.

Tabel 1: Beregnet ammoniakbelastning i udvalgte naturpunkter:

Naturpunkt	1	2	3	4
Naturtype	Overdrev	Overdrev	Mose	Skov
Natur-kategori	2	3	3	3
Vurderingsmetode*	C	C	C	C
Baggrundsbelastning (2014) (kg N/ha per år)	12,1	12,1	12,1	12,1
Merdeposition fra stald og lager (kg N/ha per år)	0,0	0,5	0,6	0,0
Tilladt merdeposition (kg N/ha per år)	-	(1,0)	(1,0)	(1,0)
Totalbelastning fra stald og lager (kg N/ha per år)	0,0	40,5	15,3	1,5
Tilladt totalbelastning (kg N/ha per år)	1,0	-	-	-
Afstand fra stald og lager til natur- punkt (m)	570	23	29	345
Planstatus	Værdifuldt naturområde			

*Vurderingen er foretaget ud fra metode C) naturvurdering kontor (på basis af luftfotos, topografi, tidligere besigtigelser, planstatus mv.). ^Afstand fra stald og lager er opgivet som kortest afstand fra nærmeste stald eller lager til naturpunktet.

Figur 1. Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til naturpunkt 1-4 (røde prikker).